

วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล

วิธีดำเนินการวิจัย

ตัวอย่างประชากรที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ อาจารย์ฝ่ายบริหารและอาจารย์ฝ่ายวิชาการ ที่ทำการสอนในโรงเรียนสาธิตระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร จำนวน 6 โรงเรียน ในจำนวนนี้ 3 โรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ คือโรงเรียนสาธิตวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จ โรงเรียนสาธิตวิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ และโรงเรียนสาธิตวิทยาลัยครูสวนสุนันทา อีก 3 โรงเรียนสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ คือโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โรงเรียนประถมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีจำนวนอาจารย์ทั้งสิ้น 290 คน เป็นอาจารย์ฝ่ายบริหาร 52 คน และอาจารย์ฝ่ายวิชาการ 238 คน แต่มีผู้ตอบแบบสำรวจและให้คืนมาทั้งสิ้น 278 คน เป็นอาจารย์ฝ่ายบริหาร 52 คน และเป็นอาจารย์ฝ่ายวิชาการ 226 คน ดังรายละเอียดที่ปรากฏในตารางที่ 1

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1

แสดงจำนวนอาจารย์ฝ่ายบริหารและอาจารย์ฝ่ายวิชาการในโรงเรียน
สาธิตระดับประถมศึกษาแต่ละแห่งที่ตอบแบบสำรวจ

ลำดับ ที่	โรงเรียนสาธิตระดับประถม	จำนวน อาจารย์ฝ่าย บริหาร	จำนวน อาจารย์ฝ่าย วิชาการ	รวม
1	สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จ	8	16	24
2	วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาจกรณ	4	19	23
3	วิทยาลัยครูสวนสุนันทา	6	17	23
	สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ของรัฐ			
4	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	15	76	91
5	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	13	63	74
6	มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ ประสานมิตร	6	35	41
	รวม	52	226	278

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นถึงจำนวนผู้ตอบแบบสำรวจในการวิจัยนี้คือ
โรงเรียนสาธิตระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร 6 โรงเรียน เป็นอาจารย์ฝ่าย
บริหารจำนวน 52 คน และอาจารย์ฝ่ายวิชาการจำนวน 226 คน รวมทั้งสิ้น 278 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

1. เอกสาร ทะเบียน ประวัติ หนังสือ และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ผลที่ได้จากการศึกษาภาคสนาม เทคนิคในการสังเกตและสัมภาษณ์อาจารย์ในโรงเรียนสาธิตระดับประถมศึกษา ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ
3. แบบสำรวจเป็นแบบวัดพฤติกรรมเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน

การสร้างแบบสำรวจได้ยึดหลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนจากเอกสาร ตำรา วิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาสร้างแบบสำรวจขึ้น แบบสำรวจมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า แต่ละข้อของแบบสำรวจจะมีคำตอบให้เลือกตอบ 5 คำตอบ เมื่อสร้างแบบสำรวจเสร็จก็นำไปทำการทดสอบเพื่อวิเคราะห์ความเข้าใจคำถามแต่ละข้อกับอาจารย์ที่เคยสอนในโรงเรียนสาธิตระดับประถม จำนวน 12 คน หลังจากแก้ไขปรับปรุงแล้วจึงใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสำรวจแบ่งออกเป็น 2 ชุดคือ

1. แบบสำรวจที่ 1 สำหรับอาจารย์ฝ่ายบริหาร
2. แบบสำรวจที่ 2 สำหรับอาจารย์ฝ่ายวิชาการ

แบบสำรวจแต่ละฉบับแบ่งเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสำรวจ ได้แก่ เพศ ประสบการณ์ และวุฒิทางวิชาชีพ

ตอนที่ 2 ถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนโดยแบ่งออกเป็น 6 หมวด งานที่เกี่ยวข้องกับวิชาการในโรงเรียนคือ

1. กระบวนการบริหารงานวิชาการ
2. หลักสูตรและการสอน

3. การนิเทศการสอน
4. อาคารสถานที่และสิ่งบริการการสอน
5. กิจกรรมเสริมหลักสูตร
6. การประเมินผล

แบบสำรวจตอนที่ 2 ทั้ง 2 ชุด แต่ละชุดมีคำถามทั้งสิ้น 50 ข้อ โดยแยกออกเป็น 6 หมวดดังนี้

กระบวนการบริหารงานวิชาการ	9 ข้อ	คิดเป็นร้อยละ	18.00
หลักสูตรและการสอน	11 ข้อ	"	22.00
การนิเทศการสอน	9 ข้อ	"	18.00
อาคารสถานที่และสิ่งบริการการสอน	9 ข้อ	"	18.00
กิจกรรมเสริมหลักสูตร	6 ข้อ	"	12.00
การประเมินผล	6 ข้อ	"	12.00

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเริ่มงานสนามเมื่อวันที่ 24 มกราคม 2520 โดยเริ่มที่โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถมศึกษา เข้าพบอาจารย์ใหญ่เพื่อรายงานควมมอบแบบสำรวจและอธิบายเกี่ยวกับการตอบแบบสำรวจ พร้อมทั้งขอความร่วมมือในการตอบแบบสำรวจและขอนัดเก็บแบบสำรวจคืนหลังจากวันมอบแบบสำรวจแล้ว 1 สัปดาห์ จากนั้นไปยังโรงเรียนสาธิตระดับประถมศึกษาอีก 5 โรงเรียน โดยทำอย่างเดียวกันทุกโรงเรียน โดยข้อมูลคืนจากทุกโรงเรียนเมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2520 ดังนี้ แบบสำรวจที่ส่งให้อาจารย์ฝ่ายบริหารโรงเรียนสาธิตระดับประถมศึกษาทั้ง 6 โรงเรียน จำนวน 52 ฉบับ ได้รับคืนมา 52 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 แบบสำรวจที่ส่งให้อาจารย์ฝ่ายวิชาการของทั้ง 6 โรงเรียน จำนวน 238 ฉบับ ได้รับคืนมา 226 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.96 รวมแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 290 ฉบับ ได้รับคืนมาจำนวน 278 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95.86

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสำรวจที่ได้รับคืนมาจำนวน 278 ฉบับ มาทำการวิเคราะห์ ดังนี้

1. นำแบบสำรวจในตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบมาแจกแจงความถี่ (Tally) แล้วนำมาหาค่าร้อยละและเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

2. นำแบบสำรวจในตอนที่ 2 จำนวน 50 ข้อ เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสาธิตระดับประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่ามาวิเคราะห์โดยดำเนินการดังนี้

2.1 นำแบบสำรวจแต่ละข้อมาแจกแจงความถี่ว่าแต่ละมาตราส่วนมีผู้ตอบจำนวนกี่คน แล้วนำมาคิดเป็นร้อยละ เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

2.2 ใช้จำนวนความถี่ของผู้ตอบแบบสำรวจเป็นน้ำหนักแสดงค่าของพฤติกรรมที่โรงเรียนปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการ ถ้าจำนวนความถี่ของผู้ตอบสูงที่ลำดับชั้นของพฤติกรรมสูง แสดงว่าโรงเรียนปฏิบัติตามพฤติกรรมข้อนั้นสูง และถ้าจำนวนความถี่ของผู้ตอบสูงที่ลำดับชั้นของพฤติกรรมต่ำ แสดงว่าโรงเรียนปฏิบัติตามพฤติกรรมข้อนั้นต่ำ

2.3 สำหรับแบบสำรวจที่มีข้อความที่เป็นปฏิเสธจะตรงข้ามกัน จำนวนความถี่ของผู้ตอบสูงที่ลำดับชั้นของพฤติกรรมสูง แสดงว่าโรงเรียนปฏิบัติตามพฤติกรรมด้านนั้นต่ำ เวลาวิเคราะห์ข้อมูลต้องนำลำดับชั้นของพฤติกรรมมาเรียงเสียใหม่จึงจะนำความถี่มารวมกับข้ออื่น ๆ เพื่อวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการ แบบสำรวจที่มีข้อความที่เป็นปฏิเสธมีทั้งสิ้น 3 ข้อคือ ข้อ 13 ข้อ 28 และข้อ 50 ของแบบสำรวจแต่ละฉบับ

2.4 ให้นำหนักแต่ละมาตราส่วนแก่แบบสำรวจทุกข้อจากมากที่สุดไปน้อยที่สุดดังนี้

พฤติกรรม : มากที่สุด : มาก : น้อย : น้อยที่สุด : ไม่เคยเลย
 น้ำหนัก : 5 : 4 : 3 : 2 : 1

2.5 เมื่อให้น้ำหนักแล้วนำไปหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ของทุกข้อย่อย

2.6 เปรียบเทียบความแตกต่างของแบบสำรวจแต่ละข้อแต่ละหมวด

ระหว่างอาจารย์ฝ่ายบริหารและอาจารย์ฝ่ายวิชาการ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และอัตราส่วนวิกฤติ (z)

สถิติที่ใช้ในการคำนวณ

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้วิธีทางสถิติดังต่อไปนี้

1. หาค่าร้อยละ

2. หาค่ามัธยเลขคณิต ($\bar{X}$) จากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

$\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ยหรือมัธยเลขคณิต

$\sum fX$ = ผลบวกสะสมของคะแนนดิบ

N = จำนวนของข้อมูลทั้งหมด

3. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fX^2}{N} - \left(\frac{\sum fX}{N}\right)^2}$$

S.D. = ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. คำนวณอัตราส่วนวิกฤติโดยใช้สูตร

$$C.R. = z = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{N_1} + \frac{S_2^2}{N_2}}}$$

- s_1 = ความเบี่ยงเบนมาตรฐานกลุ่มที่ 1
- s_2 = ความเบี่ยงเบนมาตรฐานกลุ่มที่ 2
- $\bar{X}_1$ = ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1
- $\bar{X}_2$ = ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2
- N_1 = จำนวนข้อมูลของกลุ่มที่ 1
- N_2 = จำนวนข้อมูลของกลุ่มที่ 2

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย